

лікарі. Наприклад лікар анестезіолог у рік отримує 331 190 дол. США, хірурги заробляють у рік 331 460 дол. США. Це у 4 рази більше порівняно з середньою зарплатою по економіці, і значно більше заробітної плати лікарів в Україні, хоча рівень кваліфікації українських лікарів не поступається рівню їх американських колег.

До високооплачуваних професій у США належать також пілоти, які заробляють приблизно 198 190 дол. США на рік та архітектори, річна заробітна плата яких становить приблизно 170 000 дол. США. Вище за середню зарплату мають адвокати (120 тис. дол. США), нафтовики та менеджери з маркетингу (115 тис. дол. США). Середні зарплати мають чиновники, поліцейські та вчителі, викладачі – 40-80 тис. дол. США. Нижче за них, у межах 17-20 тис. дол. США, заробляють лише бармени, кухарі, швачки, круп'є та швейцари, тобто не кваліфіковані працівники на простих роботах [3].

Державне регулювання оплати праці у США здійснюється за допомогою встановлення мінімальної заробітної плати. Згідно Федеральному законодавству США мінімальна заробітна плата по країні складає 7,25 дол. США за годину. Слід відмітити, що дана гарантія переглядається не часто. В останнє розмір мінімальної заробітної плати переглядався у 2009 р., що відображено в Законі "Про справедливі трудові основи". Водночас, звернімо увагу, що кожен штат має право встановити свій мінімум за заробітною платою. Так, наприклад, мінімальна годинна ставка у Майамі становить 8,46 дол. США за годину, а в Нью-Йорку в 2022 р. дана ставка майже у двічі вища і сягає 15 дол. за годину.

Спостерігається також істотна регіональна диференціація рівня оплати праці у США. Так, наприклад, працівники на Західному узбережжі (як, наприклад, в штаті Каліфорнія) отримують зарплати вище, ніж працівники на Східному узбережжі країни.

Отже порівнявши рівень матеріального стимулювання в Україні та США очевидно, що в Україні робоча сила залишається недооціненою та низькооплачуваною. В цьому зв'язку важливо вжити заходи спрямовані на підвищення ефективності використання робочої сили й, відповідного підвищення рівня середньої заробітної плати. В сучасних умовах не припустимо щоб праця в Україні й надалі залишалася дешевим товаром.

Список літератури

1. Головне управління статистики м.Києва - Середня заробітна плата штатних працівників за видами економічної діяльності (щомісячна інформація). Головне управління статистики м.Києва - Головна. URL: <http://www.kiev.ukrstat.gov.ua/p.php3?c=1139&lang=1>

2. Salary in USA - Average Salary. Talent.com. URL: <https://www.talent.com/salary> (date of access: 22.06.2022).

3. Hong E. 25 Highest Paid Occupations in the U.S. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/personal-finance/top-highest-paying-jobs/>

Вікторія МАЦУКА

к.е.н., доцент,
доцент кафедри загального менеджменту,
Маріупольський державний університет,
v.matsuka@mdu.in.ua

ЧИННИКИ ТА ЗАГРОЗИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Розглядаючи природу інноваційно-інвестиційної безпеки за умов економіки військового часу наголосимо на існуванні її передумов (а саме, наявність інвестиційних ресурсів; реальних інноваційних намірів, механізмів спрямування інвестицій до високотехнологічних секторів економіки; інвестицій; розвиненого інституціонального середовища для здійснення капітальних інвестицій (нормативно-правового забезпечення, інвестиційно-інноваційної інфраструктури (банків, фондового ринку, інститутів спільного інвестування тощо)).

На наш погляд, детермінантами інноваційно-інвестиційної безпеки є: масштаби національної економіки й місткість ринку, рівень інфляції, кількість податків і податкові ставки, потреба в іноземних інвестиціях і валюті; наявність/відсутність зважених адаптивних інвестиційно-інноваційної політики (державної, галузевої, регіональної, суб'єктів господарювання) і інвестиційної поведінки домогосподарств та сприятливого інвестиційного клімату.

Розглянемо класифікацію чинників інноваційно-інвестиційної безпеки (табл. 1.1).

Для розбудови системи забезпечення інноваційно-інвестиційної безпеки, поряд з визначенням її чинників, необхідне чітке уявлення про загрози в цій сфері.

Поняття «загроза» має цілу низку значень. Одні автори ототожнюють його з поняттям «небезпека» або вважають, що різниця між ними настільки незначна, що нею можна знехтувати. Інші ж – протиставляють їх одне одному.

Ближчою до істини є думка, що загроза є найвищим ступенем імовірності перетворення небезпеки з можливості на дійсність, висловленим наміром одних суб'єктів завдати шкоди іншим, демонстрацією готовності здійснити насилля для заподіяння шкоди [2, с.326].

Загрози виділяють за кількісними й якісними характеристиками, джерелами виникнення, рівнем інтенсивності впливу тощо.

Таблиця 1.1

Класифікація чинників інноваційно-інвестиційної безпеки

Класифікаційна ознака	Види чинників інноваційно-інвестиційної безпеки
Джерело походження	зовнішні (глобальні, міжнародні, міжрегіональні) і внутрішні
Рівень управління	мега-, мета-, макро-, мезо-, мікро-, нанорівня
Характер	соціально-економічні, фінансові, політичні, правові, ринкові, науково-технічні, технологічні, природно-кліматичні, екологічні, демографічні, криміногенні, психологічні

Прогнозованість	прогнозовані, важкопрогнозовані, непрогнозовані і штучно створювані
Вплив	позитивні й деструктивні
Виявлення	визначені, невизначені
Тривалість дії	незмінні, повільно змінні, швидко змінні
Напрямок впливу	інвестиційного потенціалу, інвестиційного некомерційного ризику й інвестиційної активності; стимулятори, дестимулятори
Тип взаємодії	адитивні (відсутність будь-якої взаємодії), синергетичні (ефект суми ефектів перевищує суму ефектів), витиснюючі (ефект суми менше суми ефектів)
Ступінь централізації	централізовані, відцентрові
Джерела інвестиційних ресурсів	інфляційні (емісійні), неінфляційні (накопичення підприємств і заощадження населення, дольові(ДПП))
Методи оцінки	оцінювані поелементно, оцінювані комплексно, оцінювані за допомогою інтегрального показника, оцінювані експертно
Статичність	поточного стану, розвитку

Джерело: [1, с. 47]

Таблиця 1.2

Класифікація загроз інноваційно-інвестиційної безпеки

Класифікаційна ознака	Види загроз інноваційно-інвестиційної безпеки
Джерело	внутрішні (макро-, мезо-, мікроекономічні), зовнішні (геополітичні, гео економічні)
Характер прояву	залежності, втрати, недостатнього використання можливостей, обмеженості доступу, виникнення диспропорцій і деформацій
Характер спрямування	прямі, опосередковані
Реалізованість	наявні, ймовірні, потенційні
Термін дії	коротко-, середньо-, довгострокові
Рівень збитків	помірні, великі, аномальні, руйнівні, критичні, катастрофічні
Зумовленість	об'єктивні, суб'єктивні
Причинно-наслідкові зв'язки	первинні, вторинні
Режим	спорадичні, постійні, мінливі, поновлювальні
Передбачуваність	передбачувані, непередбачувані
Прогнозованість	прогнозовані, непрогнозовані
Контроль	контрольовані, неконтрольовані
Характер впливу	активні, пасивні